Sadržaj

PREDGOVOR

1. PORODIČNA PEDAGOGIJA – NAUČNA DISCIPLINA

1.1. Pojam, predmet i područje porodične pedagogije

1.2. Značaj, cilj i zadaci porodične pedagogije

1.3. Pozicija porodične pedagogije u sistemu pedagoške nauke

1.4. Odnos porodične pedagogije i ostalih (nepedagoških) nauka

1.5. Metodološke specifičnosti porodične pedagogije2

1.5.1. Teorijsko-metodološki pristupi porodici i porodičnom vaspitanju

1.5.1.1. Tradicionalni teorijsko-metodološki pristupi porodici i porodičnom vaspitanju

1.5.1.2. Savremeni pristupi proučavanju porodice i porodičnog vaspitanja

1.5.2.2 Naučno-istraživačke metode u porodičnoj pedagogiji

1.5.2.1. Istorijska metoda

1.5.2.2. Metoda teorijske analize i sinteze

1.5.2.3. Komparativna metoda

1.5.2.4 Servej istraživački metod

1.5.2.5. Analitičko-deskriptivna metoda

1.5.2.6. Eksperimentalna metoda

1.5.3. Istraživačke tehnike i instrumenti u porodičnoj pedagogiji

2. PORODICA – PRIMARNA DRUŠTVENA ZAJEDNICA I FAKTOR VASPITANJA

2.1. Definisanje porodice

2.2. Brak i životni ciklus porodice

2.2.1. Brak – osnova formiranja i razvoja porodice

2.2.2. Izbor bračnog partnera

2.2.3. Bračni odnosi

2.2.4. Faktori i kriteriji uspješnosti braka

2.2.5. Razvod braka

2.3. Životni ciklus porodice

2.4. Teorije o porodici

2.4.1. 6.Tradicionalističke teorije o porodici

2.4.2. Idealističke teorije o porodici

2.4.3. Materijalističke teorije o porodici

2.4.4. Ciklusne i difuzionističke teorije o porodici

2.4.5. Funkcionalističke teorije o porodici

2.4.6. Etno-psihološke teorije o porodici

2.4.7. Utopističke teorije o porodici

2.4.8. Anarhističke i individualističke teorije o porodici

2.4.9. Ekološka sistemska teorija o porodici

2.5. Nastanak i istorijski razvoj porodice

2.6. Tipovi porodica i vaspitanje djece

2.6.1. Patrijarhalna porodica

2.6.2. Malograđanska porodica

2.6.3. Savremena porodica

2.6.3.1. Promjene savremene porodice

2.6.3.2. Obilježja savremene porodice

2.7. Socio-ekonomski status porodice, ostala porodična obilježja i vaspitanje djece

2.8. Funkcije savremene porodice

2.8.1. Reproduktivna funkcija porodice

2.8.2. Zaštitna funkcija porodice

2.8.3. Emotivna funkcija porodice

2.8.4. Ekonomska funkcija porodice

2.8.5. Vaspitna funkcija porodice

2.8.6. Zabavno-rekreativna funkcija porodice

2.8.7. Funkcionalna uspješnost savremene porodice

2.8.8. Karakteristike funkcionalne i zdrave porodice

2.9. Odnosi u porodici i vaspitanje djece

2.9.1. Intrageneracijski odnosi u porodici i porodično vaspitanje

2.9.2. Odnosi među roditeljima/starateljima i vaspitanje djeteta

2.9.3. Međusobno prilagođavanje roditelja/staratelja i odrastanje djeteta

2.9.4. Jednosmejrno i kružno roditeljstvo/starateljstvo

2.9.5. Intergeneracijski odnosi u porodici

2.9.6. Vaspitni značaj emocionalnih odnosa u porodici

2. 10. Komunikacija u porodici i vaspitanje djece

2. 11. Psihodinamika porodičnog života i vaspitanje djece

2. 12. Emocionalna klima u porodici i vaspitanje djece

2. 13. Porodični identitet, stabilnost i slom

3. PORODIČNE ULOGE I VASPITANJE DJECE

3.1. Roditeljske / starateljske uloge u fokusu pedagoške misli prošlosti

3.2. Porodične uloge u pedagoškoj teoriji (i praksi) prve polovine XX vijeka.

3.3. Porodične uloge u savremenim naučno – pedagoškim istraživanjima

3. 4. Porodične uloge u okviru ostalih nauka

3.5. Tipovi roditelja/staratelja

3.5.1. Demokratski (autoritativni) tip roditelja/staratelja

3.5.2. Emotivno topao tip roditelja/staratelja

3.5.3. Autokratski (autoritarni) tip roditelja/staratelja

3.5.4. Permisivni tip roditelja/staratelja

3.5.5. Indiferentan tip roditelja/staratelja

3.5.6. Hladan tip roditelja/staratelja

3.6. Stavovi roditelja/staratelja prema vaspitanju djece

3.7. Majka i majčinstvo u odrastanju i vaspitanju djece

3.7.1. Razvojni i vaspitni značaj privrženosti (atačmenta)

3.7.2. Tipovi ponašanja majki (ili osoba koje ih zamjenjuju

3.7.3. Stilovi djelovanja majki (ili njihovih zamjena

3.7.4. Funkcije majčinstva

3.8. Poremećaji materinstva

3.9. Otac i očinstvo

3.10. Poremećaji očinstva

13.11. Ponašanje roditelja/staratelja djece različitih uzrasta

3.11.1. Roditelji/staratelji na početku roditeljstva

3.11.2. Roditelji u periodu dobijanja svog drugog (trećeg) djeteta

3.11.3. Roditelji čije je najstarije dijete predškolskog uzrasta

3.11.4. Ponašanje roditelja (staratelja) koji imaju djecu mlađeg osnovnoškolskog uzrasta

3.11.5. Ponašanje roditelja (staratelja) čija su djeca adolescenti (ili starijeg osnovnoškolskog i srednjoškolskog) uzrasta

3.11.6. Ponašanje roditelja/staratelja koji imaju djecu studenskog uzrasta

3.12. Baba i djed u porodičnom vaspitanju

3.13. Braća i sestre (sibling) u odrastanju i vaspitanju u porodici

3.14. Otvorena problemska pitanja o porodičnim ulogama

4. SAVJETODAVNI PEDAGOŠKI RAD SA RODITELJIMA/STARATELJIMA

4.1. Pojam, uslovi i osnovni cilj savjetodavnog pedagoškog rada sa roditeljima/starateljima

4.2. Individualni savjetodavni rad sa roditeljima/starateljima

4.2.1. Faze savjetodavnog razgovora

4.2.2. Početak savjetodavnog razgovora

4.2.3. Empatičan stav u savjetodavnom razgovoru

4.2.4. Praćenje i slušanje sagovornika u savjetodavnom razgovoru

4.2.5. Problemi koji se rješavaju u savjetodavnom razgovoru

4.2.6. Osnovne metode i teškoće savjetodavnog razgovora u školi

4.2.7. Uobličavanje i redosljed pitanja u savjetodavnom razgovoru

4.2.8. Usmjeravanje i suprotstavljanje, razumijevanje i prihvatanje u savjetodavnom razgovoru

4.2.9. Završavanje savjetodavnog razgovora sa pojedincem

4.3. Grupni savjetodavni rad nastavnika

4.3.1. Funkcije i ciljevi savjetodavnog rada u maloj grupi

4.3.2. Tipovi rukovođenja diskusijom u maloj grupi

4.3.3. Tehnike, procedure i postupci vođenja grupne diskusije

4.3.4. Proces donošenja grupne odluke

4.3.5. Pedagoški efekti vođenja diskusije u maloj grupi

4.3.6. Vrednovanje savjetodavno-vaspitnog rada u grupi

5. PORODIČNO VASPITANJE

5.1. Pojmovno određenje porodičnog vaspitanja

5.2. Ličnost djeteta u porodičnom vaspitanju

5.2.1. Stadiji razvoja ličnosti po Eriksonu

5.2.2. Faze kognitivnog razvoja individue prema Pijažeu

5.2.3. Kolbergova teorija o razvoju moralnosti

5.3. Mehanizmi porodičnog vaspitanja

5.3.1. Podrška

5.3.2. Empatija

5.3.3. Identifikacija

5.4. Komponente porodičnog vaspitanja

5.4.1. Zdravstveno i tjelesno vaspitanje djeteta u porodici

5.4.2. Intelektualno vaspitanje djeteta u porodici

5.4.3. Moralno vaspitanje djeteta u porodici

5.4.4. Religijsko i ateističko vaspitanje u porodici

5.4.5. Radno vaspitanje u porodici

5.4.6. Estetsko vaspitanje u porodici

5.4.7. Demokratsko vaspitanje u porodici

5.5. Principi porodičnog vaspitanja

5.5.1. Princip poštovanja ličnosti djeteta

5.5.2. Princip vaspitne usmjerenosti

5.5.3. Princip individualizacije i socijalizacije

5.5.4. Princip nenasilne komunikacije i interakcije

5.5.5. Princip jedinstva i dosljednosti

5.5.6. Princip stimulativnosti, potpune angažovanosti i stvaralačke aktivnosti

5.6. Metode i sredstva porodičnog vaspitanja

5.6.1. Metoda poučavanja

5.6.2. Metoda uvjeravanja

5.6.3. Metoda podsticanja

5.6.4. Metode vježbanja i navikavanja

5.6.5. Metoda sprečavanja

5.7. Stilovi porodičnog vaspitanja

5.7.1. Stil vaspitanja

5.7.2. Stil porodičnog vaspitanja

5.7.3. Tipologija stilova porodičnog vaspitanja

5.7.4. Suština stilova porodičnog vaspitanja

5.7.4.1. Stilovi porodičnog vaspitanja u Milivojevićevom „mercedes“ modelu i proširenim formama

5.7.4.2. Sadžaj stilova porodičnog vaspitanja i njihovih varijanti

5.8. Vaspitanje djece u okviru porodičnih specifičnosti

5.8.1. Vaspitanje djece u u nekompletnoj porodici

5.8.2. Vaspitanje djece u novom braku

5.8.3. Vaspitanje djeteta u dvije porodice

5.8.4. Vaspitanje djeteta bez oba roditelja

5.8.5. Vaspitanje djeteta u uslovima privremenog staranja

5.8.6. Vaspitanje usvojenog djeteta

5.8.7. Porodično vaspitanje željenog i neželjenog djeteta

5.8.8. Vaspitanje vanbračnog djeteta

5.8.9. Vaspitanje jedinčeta u porodici

5.8.10. Vaspitanje blizanaca u porodici

5.9. Porodično vaspitanje djece sa posebnim karakteristikama

5.9.1. Vaspitanje darovitog i talentovanog djeteta u porodici

5.9.2. Porodično vaspitanje djeteta sa razvojnim teškoćama

5.9.3. Vaspitanje svojeglavog (tvrdoglavog, jogunastog) djeteta

5.9.4. Vaspitanje nestašnog djeteta

5.9.5. Vaspitanje hiperaktivnog djeteta

5.9.6. Vaspitanje ljevorukog djeteta

5.10. Porodično vaspitanje djece nedovoljno adaptiranog ponašanja

5.10.1. Stidljivo djete

5.10.2. Lijeno dijete

5.10.3. Dijete koje krade

5.10.3. Dijete koje laže

5.10.5. Agresivno dijete

5.10.6. Hvalisavo dijete

5.10.7. Nervozno dijete

5.10.8. Dijete pušač

5.10.9. Antialkoholičarsko usmjeravanje djeteta

5.10.10. Jačanje otpora djece i mladih prema narkomaniji

5.11. Problemi porodičnog vaspitanja

5.11.1. Alkoholizam u porodici

5.11.2. Vaspitna zapuštenost djece i maloljetnička delinkvencija

5.11.3.Bolesti zavisnosti u porodici

5.11.4. Poremećaji ovisnosti

5.11.5. Poremećaji mladosti

5.11.6. Porodični stres

5.11.7. Poremećaji bračnih parova

5.11.8. Poremećaj roditeljskih parova

5.11.9. Dezintegracija porodice

5.12. Osamostaljivanje djeteta u porodičnom vaspitanju

6. SARADNJA PORODICE I PEDAGOŠKE USTANOVE (VRTIĆA, ŠKOLE)

6.1. Značaj, principi i problemi saradnje porodice i pedagoške ustanove (vrtića, škole)

6.2. Oblici saradnje porodice i pedagoške ustanove

6.3. Opšte i pedagoško obrazovanje roditelja

7. PRILOZI

7.1. INSTRUMENTI

7.1.1. Upitnik i uputstvo za lociranje svoje porodice na skali Bivers (Beavers) sistem

7.1.2. Skaler zaljubljenosti i ljubavi (ZLJ)

7.2. MODELI PROGRAMA PEDAGOŠKOG OBRAZOVANJA RODITELJA

7.2.1. Modeli programa pedagoškog obrazovanja roditelja djece predškolskog uzrasta

7.2.2. Modeli programa pedagoškog obrazovanja roditelja djece mlađeg i starijeg osnovnoškolskog uzrasta

7.2.3. Modeli programa pedagoškog obrazovanja roditelja djece srednjoškolskog uzrasta

7.3. MODELI INTERAKTIVNOG OBUČAVANJA RODITELJA

7.3.1. Model interaktivnog obučavanja roditelja djece predškolskog uzrasta

7.3.2. Model interaktivnog obučavanja roditelja djece mlađeg osnovnoškolskog uzrasta

7.3.3. Model interaktivne obuke roditelja djece adolescentskog uzrasta

LITERATURA